МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Кафедра хореографії та музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту
культури і
мистецтв
О.А.Устименко-Косоріч
«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи виконавської інтерпретації

галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 025 Музичне мистецтво
Освітня-програма/програми Музичне мистецтво
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту культури і мистецтв
«30» серпня 2024 р.
Голова _____ Руденко О.Ф.

Суми – 2024

Розробники:

1. Єрьоменко Андрій Юрійович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та музичного мистецтва.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музичного мистецтва

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
доктор педагогічних наук, професор _____ Ольга ЄРЕМЕНКО

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів: 3</td><td rowspan="15">Бакалавр</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Загальна кількість годин: 90</td><td>1-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й – 2-й</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>18 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>22 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>48 год.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік – І семестр</td></tr>
</table>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виконавська інтерпретація» займає вагоме місце у номенклатурі вибіркових предметів освітньої програми підготовки бакалаврів музичного мистецтва. Метою зазначеної дисципліни є теоретико-практична підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності як артистів-виконавців та керівників музичних колективів, озброєння їх здатністю до ефективного здійснення музичної інтерпретаційної діяльності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Виконавська інтерпретація» забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»: ЗК 3 – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК 4 – здатність до абстрактного

мислення, аналізу та синтезу; ЗК 5 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 6 – здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК 7 – здатність до міжособистісної взаємодії; ФК 1 – здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції; ФК 4 – здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності; ФК 5 – здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації; ФК 7 – здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету; ФК 8 – здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу; ФК 9 – здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Виконавська інтерпретація» ґрунтується на здобутих базових знаннях з історії музики, історії виконавського мистецтва, аналізу музичних форм, практичних уміннях виконавської інтерпретації музичних творів на заняттях з фаху.

3. Результати навчання за дисципліною

Результатом навчання за дисципліною «Виконавська інтерпретація» є: володіння базовими знаннями, практичними навичками творчо-інтерпретаційної роботи з різними музичними колективами та окремими виконавцями; володіння сукупністю специфічних знань галузі музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом; здатність демонструвати сценічно-виконавську культуру та художньо-технічну майстерність під час звукової реалізації музичних творів; здатність аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художньо-образного змісту; уміння продукувати особистісну художньо-цінну інтерпретаційну версію музичного твору; володіння музично аналітичними навичками в процесі створення виконавських та музикознавчих інтерпретацій музичних зразків; здатність збалансованої, виваженої взаємодії у виробленні спільної інтерпретаційної концепції музично-ансамблевих творів.

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» передбачає такі програмні результати вивчення дисципліни «Виконавська інтерпретація»:

Знання: особливостей формування виконавської техніки та критеріїв виконавської культури. **Уміння:** демонструвати артистизм та художньо-технічну майстерність володіння голосом у сфері музичного виконавства.	**ПРН 1**	Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.
Знання: особливостей стилів, жанрів певної доби, до якої належать музичні твори; методів здійснення різних видів аналізу музичних творів. **Уміння:** здійснювати виконавський аналіз вокальних творів, ураховуючи їх контекстуальні зв'язки.	**ПРН 6**	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
Знання: специфічної термінології та основних понять і категорій музичного мистецтва. **Уміння:** розкривати зміст понять і категорій музичного мистецтва в контексті здійснення виконавської інтерпретаційної діяльності.	**ПРН 7**	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
Знання: сутності музичного мистецтва; мистецьких цінностей, естетичних ідеалів та концептів національної свідомості. **Уміння:** зберігати та примножувати засобами вокального мистецтва естетичні цінності та ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість. **Комунікація:** сценічна взаємодія зі слухачами та співвиконавцями-артистами.	**ПРН 12**	Здатність розвивати у суспільстві засобами музичного мистецтва загальнолюдські та мистецькі цінності, демократичні та естетичні ідеали, гуманістичну мораль та національну свідомість.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	Зміст курсу повністю засвоєно. Студент виявляє спроможність якісно здійснювати виконавський аналіз музичних творів, ураховуючи їх контекстуальні зв'язки (жанрові, стильові, соціально-культурні) та дотримуючись параметрів об'єктивності інтерпретування; уміння вербалізувати зміст музичних зразків; здатність доцільного добору засобів виконавської виразності, спроможність до досконалого високомайстерного матеріально-звукового втілення власної оригінальної виконавської концепції музичного твору. Якісно здійснює порівняльні операції різних трактовок музичного твору. Демонструє повноту і дієвість мистецько-професійного тезаурусу. Виявляє активність на заняттях.
82-89	Зміст курсу засвоєно. Студент опанував основні положення теорії виконавської інтерпретації. Виявляє спроможність здійснювати виконавський аналіз музичних творів, не достатньо повно ураховуючи їх контекстуальні зв'язки (жанрові, стильові, соціально-культурні).

	Вербальне повідомлення не достатньо виразне й емоційне. Виявляє спроможність до впевненого, але не досить емоційного і артистичного матеріально-звукового втілення власної виконавської концепції музичного зразка. Здійснює порівняльні операції різних трактовок музичного твору. Є досить активним на заняттях.
74-81	Зміст курсу здебільшого засвоєно. Студент володіє понятійним апаратом теорії виконавської інтерпретації. Виявляє спроможність здійснювати виконавський аналіз музичних творів по шаблону, частково ураховуючи їх контекстуальні зв'язки (жанрові, стильові, соціально-культурні) і параметри об'єктивності інтерпретування. Вербальне повідомлення формальне і не достатньо аргументоване. Демонструє часткову здатність добору доцільних засобів виконавської виразності, не завжди впевнене матеріально-звукове втілення власної виконавської концепції музичного зразка. Не зовсім якісно здійснює порівняльні операції різних трактовок музичного твору. Не завжди є активним на заняттях.
64-73	Зміст курсу засвоєно частково. Студент має утруднення у переведенні засобів відбиття музичного змісту у засоби його втілення; спостерігається часткова його спроможність урахування контекстуальних зв'язків музичного зразка, суб'єктивізм інтерпретування, посередність продукування вербального повідомлення, утруднення у доборі доцільних засобів виконавської виразності та здійсненні порівняльних операцій різних трактовок музичного твору, формальне виконавське продукування музичного твору, фрагментарність спеціального фонду знань; здебільшого пасивний на заняттях.
60-63	Зміст курсу засвоєно фрагментарно. Спостерігається слабке володіння здатністю здійснювати виконавський аналіз музичних творів та порівнянь різних трактовок музичного твору, фрагментарність і недоцільність знайденої інформації; вербальні вміння слабо розвинені, похибки у виконавському продукуванні музичного зразка, обмеженість мистецько-професійного тезаурусу. Виявляє пасивність і безініціативність на заняттях.
35-59	Зміст курсу не засвоєно. Студент виявляє неспроможність здійснювати виконавський аналіз музичних творів та порівняльні операції різних трактовок музичного твору, нездатність вербалізувати їх зміст; має суттєві труднощі у виконавському продукуванні музичного зразка, демонструє обмеженість і фрагментарність знань професійної термінології.
1-34	Студент не відвідував заняття, зовсім не опанував навчальний матеріал.

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Залік	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4			
Поточний контроль											
9	9	9	9	9	9	9	9	9	81		100
Контроль самостійної роботи											
2	2	2	3	2	2	2	2	2	19		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 4.3 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A**	**Відмінно**
82 – 89	**B**	**добре**
74 – 81	**C**	
64 – 73	**D**	**задовільно**
60 – 63	**E**	
35-59	**FX**	**незадовільно з можливістю повторного складання**
1 – 34	**F**	**незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Виконавська інтерпретація» є: реферати, письмова анотація музичного твору, вербалізація змісту музичного зразка, музично-виконавський показ, презентація на мультимедійному обладнанні; залік.

6. Програма навчальної дисципліни

1. Розділ 1. Виконавська інтерпретація музичного твору.
2. Розділ 2. Стильова інтерпретація різножанрових музичних творів.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Виконавська інтерпретація музичного твору.

Тема 1.1. Про специфіку музичної інтерпретації.

У даному курсі в центрі уваги знаходиться творча діяльність професійного музиканта, яка націлена на побудову та подальше творче розкриття виразового потенціалу музичного твору.

У цьому ракурсі порівнюються можливості герменевтики та інтерпретації. Особливу увагу приділено різниці способів пізнання музичного твору у споріднених дисциплінах: музичному аналізі та музичній інтерпретації,

а саме:

- ✓ «Музична інтерпретація» є більш загальним поняттям, «аналіз» – однією з її складових;
- ✓ в «аналізі» переважно досліджується форма музичного твору, в «музичній інтерпретації» пізнається музичній твір у повному обсязі;
- ✓ в «аналізі» переважно досліджується «відстояний» результат композиторського творення, що фіксується у нотному запису. Музикант- інтерпретатор, спираючись на формотворчі ресурси твору, переходить до пошуку та апробації його виразових можливостей;
- ✓ у сфері уваги інтерпретатора знаходяться також варіанти художніх,аналітичних, критичних чи будь-яких інших «прочитань» музичного твору.Серед них особлива увага приділяється його виконавським трактуванням.

Одним з головних завдань музичної інтерпретації є формування художньо самостійної виконавської версії музичного твору. Згідно з цим підходом, у курсі музичної інтерпретації розрізняються поняття «твір композитора» та «твір виконавця».

Для характеристики діяльності, щ о пов'язана з тлумаченням музичного твору або інших об’єктів, використовується термін інтерпретування. Результат інтерпретування музичного твору позначається терміном інтерпретаційна версія, або ж просто версія.

Терміном музична інтерпретація позначаються будь-які види творчої діяльності музиканта-інтерпретатора, а також відповідна галузь музичного знання.

Поняття «музичне інтерпретування» є провідним для курсу основи виконавської інтерпретації. Музичне інтерпретування визначається як організована інтелектом творча діяльність музичного мислення, яка спрямована на розкриття виразово-смислових можливостей музичного твору.

З врахуванням відмінностей у змісті та способі існування інтерпретаційних версій виділяються наступні різновиди музичної інтерпретації: слухацька, редакторська, виконавська, композиторська, режисерська, технологічна та музикознавча,. До різновидів музичної інтерпретації також відноситься виконавське перекладення.

У музикознавчій інтерпретації вирізняються дві тенденції: наукова та художня.

Одним із яскравих прикладів наукової інтерпретації є так званий «музичний аналіз». Тут є показовим тяжіння до точності, однозначності вербальних чи виражених іншими засобами характеристик музичних явищ. Для художньої тенденції, навпаки, є показовими образність і можлива «розмитість» змістовних значень слова.

У професійній практиці музиканта обидві тенденції, наукова та художня, виступають у синтезі, проте з переважанням однієї з них.

Рекомендована література: 1, 7, 13, 19, 23.

Тема 1.2. Про інтонаційну природу музики.

Для роз'яснення механізму музичного інтерпретування поняття «інтонаційність» та «музичне мислення» є ключовими. Ними охоплюються будь-які прояви музично-творчої діяльності – композиторів, виконавців, інших музикантів-інтерпретаторів, а також слухачів, які творчо активно сприймають музику.

Інтонаційністю є поза-поняттєва тілесно-характеристична система спілкування, якою виражається (в аудіальних, візуальних або тактильних формах) ситуативний емоційно-психологічний стан індивіда.

Інтонаційність як засіб самовираження та спілкування займає дуже важливе місце у житті людини. Спираючись на інтонацію, індивід вступає у діалог з постійно вібруючими ритмами всесвіту, соціуму, зі своїм життєвим оточенням та конкретною життєвою ситуацією.

У полі зору музикантів зазвичай знаходяться інтонації, що виражаються у звучанні слова або музики. Але для інтонаційного спілкування не менш важливою є сфера інтонаційності, в якій сприйняття інтонації не визначається її звучанням. У цій сфері ми також виділяємо інтонацію, що сприймається:

- ✓ зором;
- ✓ тілесним дотиком.

Спільну підставу для слухової (аудіальної), зорової (візуальної) та дотичної (тактильної) форм інтонаційності ми знаходимо у єдиній психофізичній природі її «продукування» індивідом.

Для характеристики комунікативних властивостей інтонації доцільно звернутися до сфери побутового спілкування і порівняти у цьому плані інтонацію та слово.

Слова володіють закріпленими за ними стабільними значеннями. В тлумачних словниках значення слів роз'ясняються чи то як певний клас предметів, явищ, станів, чи то як їхня характеристика, чи то як певний спосіб дії тощо.

Але цього не можна сказати про інтонаційну мовну систему, котра у плані, що розглядається є п о з а - п о н я т т є в о ю.

В лінгвістиці виділяються три головні функції слова: комунікативна, номінативна (призначення слова називати предмети) та естетична. Інтонацією, перш за все, реалізуються комунікативна та естетична функції.

За деякими винятками (наприклад, при звукозображальності) інтонація не відсилає нас до предмета, конкретного способу дії тощо. Тим більше, вона

не називає предмети чи ознаки будь-чого. Інтонацією передається наше ставлення до вказаних характеристик.

У світі інтонації кристалізуються певні її типи. Однак сама інтонація (в аудіальному, візуальному, побутовому чи художньому проявах) є завжди результатом неповторного смислового акту.

Рекомендована література: 4, 16, 19.

Тема 1.3. Музичне мислення.

У розумінні поняття «музичне мислення» сформувалися два підходи, що суттєво різняться.

Перший підхід можна охарактеризувати як мислення (розмірковування) про музику. З боку інтерпретатора така позиція передбачає критичну оцінку музики немов би «зі сторони», спираючись переважно на ресурси вербальної мови.

Другий підхід можна визначити як мислення самими музичними значеннями, або як мислення музикою. Користуючись цим підходом, ми психологічно переміщуємося у внутрішній художній простір музичних творів і мислимо притаманною їм музичною мовою.

У розумінні музичного мислення ми керуємося другим підходом, що спирається на явище інтонаційності.

На доповнення до вже відомих понять «музична інтонація» та «музичне інтонування» у курсі інтерпретації музичного твору вводиться нове поняття – «музично-інтонаційна модель». Під музично-інтонаційною моделлю розуміються закріплені пам'яттю у з а г а л ь н е н і слухові та м'язово-рухові уявлення – результат творчого сприйняття та обробки музичного матеріалу, що поєднаний спільними ознаками.

На підставі музично-інтонаційних моделей відбувається музичне інтонування – творчий процес становлення й формоутворюючого розгортання оновленої або нової музичної думки.

Визначальне значення для музичної творчості має розумовий процес, котрий базується тільки на уявленнях музичного звучання, а також на уявленнях можливих способів його виконання. Ця внутрішня форма музичного інтонування називається композиторським інтонуванням.

Іншу форму музичного інтонування характеризує, разом з музичними уявленнями, реалізація музичної думки у звучанні. Ця форма називається виконавським інтонуванням.

Результатом музичного інтонування є музичні інтонації – зафіксована сприйняттям індивідуальна музична якість, яка виражена художньо здійсненим музичним звучанням.

Загальна структура роботи музичної думки виглядає як послідовність із трьох ланок: «інтонаційна модель - інтонування - інтонація». Ця тріада працює за умови її цілісності.

Звідси випливає наступне визначення: музичне мислення – це оперування еталонними музично-інтонаційними уявленнями, яке призначене для вирішення конкретного творчого завдання.

Музичний фольклор є природною лабораторією для спостережень над діяльністю музичного мислення. І творення нової музики, і варіантність її виконавських прочитань тут відбуваються лише завдяки опорі на зафіксовані в індивідуальній та колективній пам'яті музичні слухові уявлення (моделі).

Подібні операції відбуваються і у музичному мисленні професійного музиканта – композитора та інтерпретатора його музики.

Формування узагальнених музично-інтонаційних уявлень – моделей визначається чотирма критеріями:

1) узагальненістю;
2) цілісністю;
3) семантичною концентрацією;
4) соціальною обґрунтованістю.

Спираючись на триланкову структуру роботи музичної думки (музично-інтонаційна модель - інтонування - інтонація), ми звертаємось до умовної реконструкції родових для даного музичного твору музично-інтонаційних уявлень (моделей). Наступним нашим кроком буде уявне сходження від властивостей моделі до індивідуальних властивостей музичного матеріалу «твору композитора», насичуючи його продуктивними токами інтонаційної моделі. Рухаючись цим шляхом, ми по-своєму відтворюємо смислове поле «твору композитора».

Рекомендована література: 4, 5, 16, 17, 19.

Тема 1.4. Текст музичного твору.

У творчій діяльності професійного музиканта використовуються три форми представництва музичного твору. Це, відповідно, нотний запис, музичне звучання і закріплені пам'яттю музичні слухові уявлення. Дані форми набувають значення тексту у тому випадку, якщо вони сприймаються як джерело інформації про музичний твір.

Під текстом розуміється здатне до перетворення в інші носії джерело інформації, котрим фіксується унікальність твору у системі художньої творчості.

Нотним записом передається створена композитором художня програма даного музичного твору. На практиці саме цей різновид найчастіше ототожнюється з текстом музичного твору.

Нотний запис відноситься до групи текстів-кодів. Для того, щоб стати музичним звучанням, такий запис потребує розкодування. Сам спосіб фіксації музичної думки композитора як «застиглої» у нотній графіці побуджає включення творчої ініціативи музиканта-інтерпретатора.

Музичне звучання виступає у якості тексту, якщо воно стає об'єктом інтерпретації. Дана форма відноситься до групи реальних текстів. Розрізняються «реальні тексти» у живому звучанні і у механічному записі.

Зафіксовані пам'яттю слухові уявлення музичного звучання відносяться до групи психологічних текстів. Для композитора вони стають опірним фактором і в процесі творення музики, і при її записі нотами. Для музиканта- інтерпретатора слухові уявлення твору стають базовим «інтонаційним матеріалом» для формування інтерпретаційної версії.

З трьох різновидів тексту музичного твору доступними для сприйняття музики «зі сторони» є нотний запис і текст-звучання.

Нотний запис буває чотирьох видів: авторський рукопис, факсиміле, уртекст (urtext) і нотно-текстова редакція.

Авторський рукопис музичного твору (автограф) є письмовим документом, користуючись яким, ми найбільш безпосередньо стикаємося з рухом композиторської думки. Роль нотного автографу може зіграти замінник рукопису – факсиміле. Факсиміле є вторинним відтворенням рукопису засобами фотографії, сканування, принту тощо

Музичним уртекстом є авторський рукопис, перевтілений у друкований стиль.

Редакторські зміни, що вносяться у нотний запис (так звана редакція), часто-густо формуються відповідним виконавським прочитанням музичного твору. Вони переслідують різну мету: уточнення авторського нотного запису і ремарок, рекомендації, що стосуються художніх і технічних особливостей виконання, вирішення завдань педагогічного характеру.

Рекомендована література: 16, 19. 20.

Тема 1.5. Музичний твір як об'єкт інтерпретації.

Порівняно з іншими видами художньої творчості музичний твір зберігає, вже після свого першо-творення, найбільший потенціал для художнього оновлення. Для інтерпретатора нотний запис твору – це не сама музика, а деяке смислове русло, яке знову і знову вимагає свого наповнення потоком живої музичної думки.

Читаючи ноти, інтерпретатор відразу ж уявляє музично-інтонаційні значення, що стоять за ними. Перетворюючи слухові уявлення у музичні звучання, він включає у творчий процес енергію власної виконавської моторики.

За всім цим незримо стоїть творчий потенціал музично-інтонаційного тезаурусу інтерпретатора, який природним чином вливається у потік музичного розгортання, запліднюючи музично-інтонаційну сферу твору композитора своїми значеннями.

Інтерпретатор також звертається до досвіду виконавських, музично-критичних, наукових та інших трактувань цього ж твору іншими музикантами. Крім того, у його мисленні акумулюється власний досвід експериментальної слухової та моторно-рухової роботи з даним музичним матеріалом. Так формуються еталонні слухові уявлення музичного твору.

Під музичним твором розуміється самостійна музично-інтонаційна програма, що розкривається як художнє ціле у взаємодії еталонних слухових уявлень та їх інтерпретацій.

У музичному фольклорі, у джазі та в інших «неписьмових» формах музичної творчості також виникає феномен музичного твору. Але це відбувається тільки у тому випадку, якщо художньо самостійна музична програма запам'ятовується і стає стійкою одиницею колективного музично-інтонаційного тезаурусу.

Еталонне слухове уявлення музичного твору в обсязі художнього цілого називається твором-принципом.

Виконавська версія у звучанні, котра формується на підставі твору-принципу, називається твором-даністю.

У творчій роботі музиканта твір-принцип і твір-даність постійно взаємодіють і взаємно збагачуються. Їх взаємодія, з одного боку, підтверджує ідентичність даного музичного твору самому собі, а з іншого боку відкриває можливості для формування потенційно безкінечної череди його інтерпретацій.

Рекомендована література: 5, 7, 13, 14, 16, 19, 20, 31.

Розділ 2. Стильова інтерпретація різножанрових музичних творів.

Тема 2.1. Механізми розуміння музичного твору.

Розуміння музичного твору – це усвідомлене осягнення тих суттєвих властивостей музичного твору, які роблять його унікальним явищем у системі художньої творчості. Операція розуміння музичного твору є підставою для формування його інтерпретаційної версії.

Розуміння, як задача інтелектуального осягнення суттєвих ознак предметів та явищ, перейшло у музичну інтерпретацію із герменевтики.

У музичній творчості інтелектуальне начало виступає у двох формах:

а) як суттєва складова внутрішньої структури музичної думки;

б) як зовнішній по відношенню до музичної думки фактор, що регулює процес її становлення та інтерпретування.

Розуміння повинно відбуватися на підставі емоційно-почуттєвого сприйняття музичного твору при періодичному включенні контролеру «ззовні» – раціонального начала, що живе у нашій свідомості.

Виразові ресурси ліричного, драматичного та епічного презентують апробовані людством магістральні напрямки у художньому пізнанні світу. В музичній інтерпретації пізнавальні ресурси цих напрямків розглядаються у ролі інструментів розуміння музичного твору.

У ситуації ліричного інтерпретатор немов би занурюється у смисловий простір музичного твору і вже з цієї, «внутрішньої» позиції сприймає даний художній феномен.

В операції розуміння ситуація драматичного є привабливою:

а) динамікою подій у просуванні пізнавальної думки інтерпретатора;

б) можливістю розігрування умовних «музичних ролей» у смисловому просторі музичного твору.

Музичне виконання багато у чому подібне до мистецтва актора. Воно потребує вживання у «роль», поєднує виразність звучання з виразністю тілесних рухів (моторно-рухова сфера, міміка, пантоміміка, жестикуляція).

Епічний ракурс передбачає узагальнено-цілісне сприйняття музичного твору або його фрагменту. Ситуація епічного надає можливість інтерпретатору певною мірою дистанціюватися від музичного матеріалу, що інтерпретується й оцінювати його начебто «зі сторони». У цьому полягає протилежність ситуації ліричного.

В операції розумінням музичного твору, взаємодіють два напрямки руху пізнавальної думки: інтонаційно-репродуктивне та інтонаційно-продуктивне.

Інтонаційно-репродуктивний напрямок вирізняється збірністю інформації про твір, яка надходить з різних джерел. Цей інформаційний потік можна охарактеризувати як просування від одиничних і подекуди досить розрізнених трактувань виразових можливостей музичного твору до деякого музично-смислового загального.

Інтонаційно-продуктивний напрямок вирізняється тяжінням до власного інтонаційного пошуку та оновлення музичного сприйняття твору.

Його можна охарактеризувати як просування від деякого музично-смислового загального до одиничного, художньо неповторного.

Рекомендована література: 3, 14, 16, 19, 20.

Тема 2.2. Задум та музична ідея твору.

У музичній інтерпретації використовуються дві форми психологічного моделювання композиторської думки:

а) художнє збагачення тексту музичного твору;

б) художнє відтворення тексту музичного твору.

В художньому збагаченні тексту музичного твору використовується прийом реконструкції музичного підтексту. Під музичним підтекстом розуміються різноманітні пра-інтонаційні ситуації, котрі послугували або могли б, у художній уяві інтерпретатора, слугувати становленню тексту даного музичного твору.

Підтекст може виражатися:

1) обраною інтерпретатором музично-інтонаційною моделлю, котра могла б послугувати підставою для певної інтонації твору композитора;

2) спеціально придуманою словесною програмою музичного твору.

Спираючись на музично-інтонаційний потенціал виявленого підтексту, інтерпретатор самостійно продукує тепер уже оновлену інтонаційну якість музичного твору.

В процесі художнього відтворення тексту інтерпретатор звертається до реконструкції музичного задуму і музичної ідеї у «творі композитора».

Під музичним задумом розумітиметься попередній план побудови та ведучих смислових орієнтирів майбутнього музичного твору. Враховуючи можливості реконструкції інтерпретатором композиторського задуму, розрізняються три його складові:

1) реальна;

2) умовно-реальна;

3) гіпотетична.

Реальна складова задуму буває представлена найбільш достовірними свідоцтвами про майбутній твір, які виражені у слові. Існують такі особливості твору, які не міг не планувати композитор, але це не підкріплено вираженими у слові достовірними свідоцтвами. Така складова музичного задуму називається умовно-реальною.

Реконструкція гіпотетичної складової музичного задуму виникає як припущення, що породжене думкою інтерпретатора.

Музична ідея – це провідна закономірність у звучанні майбутнього твору, що уявляється в узагальнених музичних значеннях.

На відміну від музичного задуму, котрий може бути виражений словами, музична ідея твору виражається виключно мовою музики. Реконструйована інтерпретатором музична ідея – це завжди ідея-симбіоз. З одного боку, вона презентує провідні смислові начала «твору композитора». З іншого боку – презентує творчу думку інтерпретатора.

Виділяються два різновиди музичної ідеї: композиційно-драматургічний та семантичний.

Композиційно-драматургічна ідея – це сфокусований у симультанному

слуховому уявленні провідний конструктивний принцип розгортання музичної думки. Даний різновид ідеї орієнтує нас на музично-естетичне відчуття організації твору-цілого.

Поняттям «семантична ідея» виражається ще не конкретизований музично-інтонаційний провісник майбутнього твору. Це – свого роду інтонаційний ембріон музики, що створюється.

В реконструкції семантичної ідеї доцільно відштовхуватися від інтонаційних характеристик провідних тем твору. Адже й само слово «тема» перекладається з грецької як «те, що покладене в основу».

Подальша робота інтерпретатора з музичним задумом і музичною ідеєю полягатиме у вторинному (слідом за композитором) інтонаційному втіленні цих творчих прогнозів за програмою «твору композитора».

Рекомендована література: 3, 14, 16, 19, 20.

Тема 2.3. Музична подія.

У музичному творі реалізація продуктивного потенціалу музичного задуму та музичної ідеї втілюється у послідовності музичних подій.

Під музичною подією розуміється виділене з потоку музичного формотворення значиме для композитора або для інтерпретатора його думки музично-інтонаційне явище.

Аналіз музичних подій в їх послідовності дозволяє у предметному плані оцінити взаємодію інформаційних планів «твору композитора» і «твору виконавця», а отже – особливості стилю музичної творчості композитора або виконавця.

У момент явлення музичної події тільки починається наше з нею співбуття. Воно триває до завершення події. Отже, музичні події мають свій початок, своє продовження і своє завершення.

Музичні події розрізняються розмірами фрагменту формотворення, яким вони виражені. «Великі» музичні події можуть складатися як взаємодія менших подій.

Послідовність подій утворює в музичному творі єдину смислову лінію, у багатьох випадках з ясно вираженим драматургічним рельєфом.

У співбутті композитора або інтерпретатора з процесуальним розгортанням музичного твору увага загострюється на моментах переходу від однієї події до іншої. Увага загострюється на моментах переходу від однієї події до іншої.

У музичному творі завжди є події, що з самого початку запрограмовані його композиційно-драматургічною побудовою. Але бувають і такі музичні події, які, додатково до композиторської програми, формують самі виконавці. Відповідно, ми не зможемо їх виявити тільки на підставі авторського нотного запису.

У виконавців є можливість обрати у «творі композитора» ту музичну подію, яка виявиться найбільш спорідненою з їх виконавським стилем і може послугувати засадою для пошуку власної виконавської трактовки.

Трактування музичних подій та динаміки їх розгортання є одним з надійних показників індивідуального стилю композитора та музиканта-виконавця. У виконавців з'являється можливість обрати у «творі композитора» ту музичну подію, яка виявиться найбільш спорідненою з їх виконавським стилем і може послугувати засадою для пошуку власної виконавської трактовки.

Рекомендована література: 19, 26.

Тема 2.4. Жанрові засади музичної творчості.

Головною постаттю музичного інтерпретування є творчо мисляча особистість. Її первісна роль у музичній творчості відчутна в системі музичних жанрів і музичних стилів.

У музичній інтерпретації має важливе значення реконструкція вихідного значення використовуваних слів-термінів. Етимологічні коріння слова «жанр» проростають від французького genre і ще глибше, від грецького genos – род і genesis – породження, походження. Від цих слів походить назва сучасної науки про закони спадкоємності – «генетика».

З точки зору «жанрової генетики» є показовими кореневі фактори, що означаються термінами «жанрові начала» та «первісні жанри». С. Скребков виділяє в музичному жанровому мисленні три вихідні типи музичного тематизму: танцювальність (моторність), декламаційність і аріозну розспівність (кантилену).

Ці жанрові типи трактуються у музичній інтерпретації як жанрово-утворюючі начала, які дозволяють, використовуючи природні властивості нашого тіла (тобто без будь-яких допоміжних музичних інструментів) висловити доступну для стороннього сприйняття музичну думку. Моторність, як первісний інструмент музичного інтонування, визначається не тільки м'язовою енергетикою. У сферу її художньо-виразових можливостей входять також міміка, пантоміміка і взагалі – будь-яка виразність нашого тілесного руху.

Жанрово-утворюючі начала розуміються в музичній інтерпретації як генетично присутні у нашому тілі первісні інструменти музичного інтонування.

Під вторинними інструментами музичного інтонування розуміються створені для художнього спілкування штучні музичні об'єкти: скрипка, рояль, кларнет, барабан і т. д.

Моторно-пластичні способи виконання на «первісних» і «вторинних» музичних інструментах пов'язані спільними принципами.

На рівні жанрових типів музичних творів музично генеруючу роль відіграє презентована у теоретичних концепціях В. Цуккермана і А. Сохора системна взаємодія первісних і вторинних музичних жанрів. Музичне висловлювання у первісних жанрах переважно виражається первісними інструментами музичного інтонування, а у вторинних жанрах – переважно вторинними інструментами музичного інтонування.

Окрім прямих та зворотних зв'язків між композитором та виконавцем музичного твору, виконавцем та слухачем існують не менше значимі зв'язки між композитором та слухачем. Зазвичай, безпосереднім адресатом музичного повідомлення композитора може бути конкретний виконавець чи група виконавців. Але «понад завданням» і тут залишається ефективність створюваної музики для її сприйняття у певному слухацькому середовищи.

Під музичними жанрами розуміються сформовані історично типи музичних творів, які визначаються соціальним замовленням і відповідними засобами його втілення у музичному матеріалі та музичному виконанні.

На додаток до поданої композитором жанрової назви музичного твору багатоплановість в організації музичного смислу часто виражається взаємодією різних жанрових акцентів. Таку взаємодію у процесуальному розгортанні музичного твору ми називаємо жанровою драматургією.

Трактування жанрової назви і реконструкція можливих жанрових підтексті стають важливим дороговказом у розумінні образної концепції і створення інтерпретаційної версії музичного твору.

Рекомендована література: 19, 21, 31.

7.2.Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			у тому числі			
		лекції	практ.	самост.	Усього	конс	практ.	самост.
Розділ 1. Виконавська інтерпретація музичного твору.								
Тема 1.1. Про специфіку музичної інтерпретації.	10	2	2	6				
Тема 1.2. Про інтонаційну природу музики.	10	2	2	6				
Тема 1.3. Музичне мислення.	8	2	2	4				
Тема 1.4. Текст музичного твору.	8	2	2	4				
Тема 1.5. Музичний твір як об'єкт інтерпретації.	12	2	4	6				
Разом	**48**	**10**	**12**	**26**				
Розділ 2. Стильова інтерпретація різножанрових музичних творів.								

Тема 2.1. Механізми розуміння музичного твору.	10	2	2	6				
Тема 2.2. Задум та музична ідея твору.	10	2	2	6				
Тема 2.3. Музична подія.	10	2	2	6				
Тема 2.4. Жанрові засади музичної творчості.	10	2	4	4				
Разом	**40**	**8**	**10**	**22**				
Усього	**88**	**18**	**22**	**48**				

Теми практичних занять

Тема	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. Виконавська інтерпретація музичного твору.			
1.1	1. Розкрити зміст понять «інтерпретація», «інтерпретування»,«герменевтика», «музичний аналіз». 2. Роз'яснити необхідність класифікації різновидів музичної інтерпретації та розкрити їхні відміни.	2	
1.2	1. Роз'яснити зміст поняття «інтонаційність». 2. Як взаємодіють різні форми інтонаційності у роботі музиканта над музичним твором?	2	
1.3	1. Порівняйте зміст понять «Мислення про музику» та «Мислення музикою». 2. Роз'яснити функції складових тріади «музично-інтонаційна модель - інтонування - інтонація».	2	
1.4	1. Розкрийте зміст поняття «текст музичного твору». 2. Назвіть форми нотного запису та поясніть їх функції у розумінні та інтерпретації музичного твору.	2	
1.5	1. Розкрити зміст поняття зміст поняття «музичний твір». 2. У чому полягає потенціал художнього оновлення музичного твору?	4	
Розділ 2. Стильова інтерпретація різножанрових музичних творів.			
2.1	1. Роз'яснити зміст поняття «розуміння музичного твору»» та роль операції розуміння в інтерпретації музичного твору. 2. Охарактеризувати роль ліричної, драматичної та епічної установок у розумінні музичного твору.	2	
2.2	1. Роз'яснити зміст поняття «музичний задум твору». 2. Роз'яснити зміст та відміни понять: «композиційно-драматургічна ідея» та «семантична ідея». Як вони взаємодіють у музичній інтерпретації?	2	
2.3	1. Роз'яснити зміст поняття «музична подія». 2. Як відбувається структурування музичних подій?	2	
2.4	1. Роз'яснити зміст поняття «музичні жанри». 2. Роз'яснити зміст поняття «стиль музичної	4	

	творчості». У чому його відміна від поняття «індивідуальний музичний стиль»? 3. Якою є роль творчої особистості у формуванні стилю музичної творчості.		
	Всього годин	**22**	

Теми самостійних занять

Тема	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. Виконавська інтерпретація музичного твору.			
1.1	Типи музичної інтерпретації. Основні етапи виконавської інтерпретації у сольному музикуванні.	6	
1.2	Музичний твір як об'єкт виконавської інтерпретації, параметри об'єктивності інтерпретування.	6	
1.3	Добір відповідних виконавському задуму доцільних засобів виконавської виразності.	4	
1.4	Особливості здійснення актуалізованої та ретроспективної інтерпретації.	4	
1.5	Особливості виконавської інтерпретації у колективному (ансамблевому) музикуванні, добір специфічних засобів ансамблево-виконавського узгодження.	6	
Розділ 2. Стильова інтерпретація різножанрових музичних творів.			
2.1	Стильова інтерпретація музичних творів епохи бароко.	6	
2.2	Стильова інтерпретація музичних творів епохи класицизму.	6	
2.3	Стильова інтерпретація музичних творів епохи романтизму Стильова інтерпретація музичних творів епохи романтизму.	6	
2.4	Стильова інтерпретація музичних творів XX ст.	4	
	Всього годин	**48**	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бондар С. В. Інтерпретація як реконструкція смислового змісту тексту (філософсько-естетичний аналіз): дис.. ... кандидата філос. наук : 09.00.08 К., 2003. 171 с.
2. Береза А. В. Педагогічно-виконавська практика майбутнього вчителя музики: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2010. 184 с.
3. Бурська О. Методичні основи розвитку музично-виконавського мислення студентів у процесі фортепіанної підготовки : дис... канд.

пед. наук : 13.00.02. Вінницький держ. педагогічний ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця: 2004. 239 с.
4. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): дис. ... кандидата мистецтвознавства : 17.00.03 К., 2007. 195 с.
5. Давидов М. А. Виконавське музикознавство: енциклопедичний довідник. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. 400 с.
6. Давидов М. А. Інтерпретаційні аспекти виконавської майстерності. Музичне виконавство: Науковий вісник. Київ: НМАУ імені П.І. Чайковського, 1999. Вип. 2. С. 88–98.
7. Демчишин М. С. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів: навчальний посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі. Художня культура/ К. : ІЗМН, 1996. 132 с.
8. Домащенко А. В. Интерпретация и толкование: Монография. Донецк : ДонГУ, 2000. 162 с.
9. Єременко О. В. Підготовка магістрів музичного мистецтва: теорія і методика навчання : [Монографія]. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. 434 с.
10. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект: дис. … кандидата філософ. наук : 09.00.08 К., 2003. 191 с.
11. История мировой музыки: Жанры. Стили. Направления / [авт.-сост. А. Минакова, С. Минаков]. М.: Эксмо, 2010. 544 с.
12. Катрич О. Стильові аспекти музично-виконавської інтерпретації. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ: НМАУ, 2000. Кн. 4. С. 59–65
13. Квіт С. М. Герменевтика: [Навч. посібник] / К. : Видавничий дім „Києво-Могилянська академія”, 2005. 42 с.
14. Котляревская Е. И. Вариативный потенциал музыкального произведения: Культорологический аспект интерпретирования: дис. ... кандидата искусствоведения: 17.00.01. К., 1996. 196 с.
15. Крицький В. М. Формування уміння художньої інтерпретації у студентів музичних факультетів педагогічних закладів вищої освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. К., 1999. 18 с.
16. Лысенко О. В. Художественная интерпретация в системе категорий музыкального исполнительства : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. искусствоведения : спец. 17.00.02 «Музыкальное искусство» К., 1990. 21 с.

17. Ляшенко О.Д. Художньо-педагогічна інтерпретація музичних творів // Мистецтво та освіта. 1998. № 4. С.54-57.
18. Максименко С. Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування). К.: Главник, 2005. 112 с.
19. Моісєєва М. А. Спільна музично-виконавська діяльність як засіб формування професійних якостей учителя музики: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02. Київ, 1998. 209 с.
20. Москаленко В. Г. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа): Исследование. К. : Изд-во Киев. гос. конс., 1994. 157 с.
21. Мостова Ю. В. Театралізація хорових творів як метод художньої інтерпретації: дис. … кандидата мистецтвознавства: 17.00.01. Х., 2003. 172 с.
22. Падалка Г. М. Художньо-педагогічна інтерпретація музики в структурі професійної підготовки музиканта-педагога // Теорія і методика мистецької освіти Збірник наукових праць. К. : НПУ, 2004. Вип. 5. С. 3 – 11.
23. Петренко М. Б. Концертмейстерські інтерпретаційні вміння майбутніх учителів музики: теорія та методика формування : монографія. Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. 202 с.
24. Петренко М. Б. Ансамблевий музичний твір як текст // Наука і сучасність: Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Том 60.–К. : Вид-во НПУ, 2007. С. 101 – 108.
25. Побережна Г. І. Загальна теорія музики: Підручник. К. : Вища шк., 2004. 303 с.
26. Польська І. І. Камерний ансамбль: теоретико-культурологічні аспекти: дис. … доктора мистецтвознавства : 17.00.03. К., 2003. 432 с.
27. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. К.: Преса України, 2003. 240 с.
28. Рябуха Н.О. Виконавська інтерпретація як метод пізнання музичного твору. Вісник Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв: [зб. наук. пр.]. Харків, 2009, № 16. С. 135–142.
29. Современная энциклопедия. Музыка наших дней / Вед. ред. Д. М. Володихин. М.: Аванта, 2002. 432 с.
30. Щербініна О. М. Теорія та практика музичного стилю: Навчально-методичний посібник. Ніжин, НДУ, 2006. 87 с.

31. Щербініна О. М. Формування музично-стильових уявлень майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки: дис. … кандидата пед. наук: 13.00.02. К., 2005. 241 с.

Додаткові

1. Карпенко Т. П. Формування концертмейстерської компетентності майбутніх педагогів-музикантів у процесі вивчення фахових дисциплін : автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2010. 21 с.
2. Київське музикознавство. Проблеми музичної інтерпретації : зб. наук. пр. Київ: КДВМУ імені Р. М. Глієра, 1999. Вип. 2. С. 4–14, 65–66.
3. Москаленко В. Г. Аналіз у ракурсі музикознавчої інтерпретації. Часопис Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. № 1. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2008. С. 106 – 111.
4. Орлов В. Ф. Професійне становлення вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: [монографія] [за заг. ред. І. А. Зязюна]. К.: Наукова думка, 2003. 262 с.
5. Петренко М. Б. Аналіз як метод інтерпретації ансамблевих творів // Українська культура в контексті сучасних наукових досліджень та практичних реалій: Зб. Матеріалів Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 2006 р. К. : ДАКККіМ, 2007. С. 199 – 203.
6. Полусмяк И. М. Теоретические и методические аспекты музыковедческой интерпретации : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. искусствоведения : спец. 17.00.02 «Музыкальное искусство». К., 1989. 25 с.
7. Приходько В. И. Музыкальная фактура и исполнитель. Х.: Фолио, 1997. 207 с.
8. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі : навч.-метод. посібник. [2-е вид., доп.]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 216 с.
9. Семотюк О. П. Сучасний словник іншомовних слів. 2-ге вид., доп. Х.: Веста : Видавництво «Ранок», 2008. 688 с.
10. Сирятська Т.О. Об’єкт виконавської інтерпретації. Проблеми сучасного мистецтва і культури. Підготовка творчої особистості у мистецьких вищих навчальних закладах [зб. наук. пр.]. Харків, 2003. С. 45–55.
11. Чекан Ю. І. Історико-функціональне дослідження музичних творів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.02 «Музичне мистецтво». К., 1992. 25 с.

12. Чернявська М. Н. Аксіологічний аспект теорії інтерпретації та проблеми музичної педагогіки: дис. … кандидата мистецтвознавства : 17.00.03. К., 1996. 138 с.
13. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. К.: Музична Україна, 1977. 206 с.
14. Chaciński J. Pomiar osiągnięć muzycznych na przykladzie akompaniamentu fortepianowego do piosenki / J. Chaciński. WSP, Słupsk, 1997. 167 s.

Інтернет джерела

1. Академічна та популярна музика у XX - на початку XXI ст. Режим доступу:http://uip.uipa.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/04/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F-6.pdf
2. Барокова музика – Вікіпедія. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki
3. Види і напрями сучасної популярної музики, видатні музиканти і співаки. Режим доступу: http://kultura.gvmir.com/?p=275
4. Витоки сучасних трендів і тенденцій у попередників – легендарних зірок рок-сцени 80-90-х. Режим доступу: http://rock-oko.com/statt/analtika/legendarn-albomi.html
5. Гаврилова Л., Псарьова Л. Інтерпретація музичного твору: теоретичні аспекти. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти [зб. наук. праць]. Вип. 3. Слов'янськ, 2016. С. 97 –106. Режим доступу: http://pptma.dn.ua/files/2016/3/11.Gavrilova-Psarova_s.97-106.pdf
6. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Виконавська інтерпретація музичних творів у структурі професійної підготовки майбутнього педагога музики. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/14488/1/L_Garkusha_2016_14_04_konf _IM.pdf 4
7. Еволюція художніх стилів в мистецтві. Режим доступу: https://studfile.net/preview/5258757/page:14/
8. Зміст і філософія поняття рок-музика, її напрями. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/
9. Інструментальна музика як осмислення дійсності та пошук відповідей. Режим доступу: http://innovations.com.ua/
10. Історія мистецтв. Музика епохи бароко. Режим доступу: https://studme.com.ua/1152020213603/kulturologiya/muzyka_epohi_barokko.htm

11. Історія мистецтв. Епоха та стилі музичного романтизму. Загальна характеристика. Режим доступу: https://studme.com.ua/1705031313608/kulturologiya/epoha_stili_muzykalnogo_romantizma.htm
12. Історія української культури. Музична культура XX ст. Режим доступу: https://pidruchniki.com/17900110/kulturologiya/muzichna_kultura
13. Карпенко Т. П., Печенюк М. А. Принципи та основні методи роботи сумісної діяльності концертмейстера і студента-вокаліста // Педагогічна освіта: теорія і практика. 2011. Вип. 8. С. 336-342. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2011_8_60
14. Класицизм - Острозька академія. Режим доступу: https://lib.oa.edu.ua/funds/music/classicism/
15. Класицизм - Історія мистецтв - Google Sites. Режим доступу: https://sites.google.com/site/istoriamitectv/home/klasicizm-1
16. Лігус О. М. Стильовий поступ романтизму у українській фортепіанній музиці XIX – початку XX ст. (на прикладі еволюції жанру пісні без слів). Режим доступу: file:///C:/Users/ASUS/Downloads/158209-345522-1-SM.pdf
17. Музика XX сторіччя. Режим доступу: https://studfile.net/preview/5591746/
18. Музична культура XX ст. Історія української культури. Режим доступу: https://pidruchniki.com/17900110/kulturologiya/muzichna_kultura
19. Музичне мистецтво XX століття. Режим доступу: https://mozok.click/1685-muzichne-mistectvo-xx-stolttya.html
20. Музичні стилі та течії XX ст. Загальна характеристика. Режим доступу: https://studme.com.ua/1424020813613/kulturologiya/muzykalnye_stili_techeniya.htm
21. Музичний словник. Музичні терміни. Режим доступу: bibliograph.com.ua › slovar-muzika
22. Марценківська О. Загальні тенденції музичного романтизму та їх прояв у фортепіанній творчості Б. Лятошинського // Культурологія та мистецтвознавство. С. 132-146. Режим доступу: http://glierinstitute.org/ukr/digests/048/15.pdf
23. Міхєєва Л. В. «Музичний словник в розповідях». Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=9nHzCQAAQBAJ&pg=PA128&lpg

24. Музична література. Словник. Режим доступу: https://guc.org.ua/navchal-no-metodychni-materialy-2/dystsypliny-zahal-no-profesiynoi-pid/muzychna-literatura-slovnyk/
25. Музичне мистецтво класицизму. Лекція. Тема 5. Режим доступу: https://studopedia.info/9-63251.html
26. Музичний класицизм Загальна характеристика стилю. Режим доступу: https://studme.com.ua/1422090613605/kulturologiya/muzykalnyy_klassitsizm.htm
27. Нові яскраві рок-гурти. Режим доступу: http://www.kakprosto.ru/kak-835074-luchshie-rok-gruppy-21-veka
28. Погляд на українську пісенну культуру в XXI столітті. Режим доступу: http://www.pisni.org.ua/artikles/274.html-
29. Поняття поп-музики, масової музики. Режим доступу: http://ukr.sovfarfor.com/muzichne-mistectvo/populjarna-muzika/132-masova-muzika.html
30. Проаналізуйте особливості музичної естетики Романтизму. Режим доступу: https://studepedia.org/index.php?vol=2&post=22135
31. Про українську музику та україномовний шоу-бізнес. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/
32. Путішина Л.О. Становлення та еволюція музичних жанрів: історичний аспект // Актуальні питання мистецької педагогіки. 2013. Вип. 2. С. 104-108. Режим доступу: http://apmp.kgpa.km.ua/Files/APMP02/27.pdf
33. Романтизм в музиці. Режим доступу: https://studopedia.info/9-63253.html
34. 34. Рябова О. Дослідження сформованості музично-стильових уявлень підлітків – учасників камерного оркестру // Молодь і ринок №2 (169), 2019. С. 157-161. Режим доступу: file:///C:/Users/ASUS/Downloads/163124-356609-1-SM%20(2).pdf
35. Словарь джазовых терминов / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.melody.ru/styles/jazz/style/dict/t.Shtml.
36. Сучасна українська музика та її потенціал. Режим доступу: http://estetica.etica.in.ua/suchasna-ukrayinska-muzika-ta-yiyi-potentsial/
37. Тексти лекцій з курсу «Історія зарубіжної музики» для студентів психолого-педагогічного факультету музичних груп / Укл. Дячук Н.І. Полтава: ПДПУ імені В.Г. Короленка. 2009 р. 103 с. Режим доступу: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3378/1/Djachuk.pdf
38. Творча біографія вокальної формації «Піккардійська терція». Режим доступу: http://www.tercia/com.ua/pro-hurt

39. Тормахова В. Характерні риси української поп-музики кінця XX-початку XXI століть. Режим доступу: https://core.ac.uk/download/pdf/32607781.pdf

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Навчальна дисципліна «Виконавська інтерпретація» забезпечується використанням підручників та посібників, робочої програми з дисципліни; навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних, нотних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді); фонотеки, мультимедійного обладнання, музичного інструментарію.